

SAUDA KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: torsdag 21. november 2019
Tid: kl. 14.00
Sted: Sauda Rådhus

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 52 75 73 50, som sms til mobiltlf. 959 86 977 eller på e-post: **post@kontrollutvalgene.no**

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet legges ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen er invitert i sak 22

Sakliste:

17/19 Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver

18/19 Forslag til møteplan for 2020

19/19 Godkjenning av protokoll 02.09.19

20/19 Revisjonsplan for regnskapsåret 2019

21/19 Bestilling av Risiko- og vesentligvurderinger og planar for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020 – 20204 for Sauda kommune

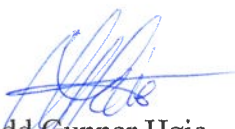
22/19 Orientering om forslaget til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

23/19 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Sauda/Aksdal, 14.11.19

Odd Magne Lønseth (sign.)
Kontrollutvalgsleder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (invitert i sak 22)
Varamedlem (til orientering, unntatt Lisa Stornes som er innkalt for Laura Seltveit)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	21.11.19	17/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG OPPGAVER

Vedlegg: Kommuneloven - Syvende del - Egenkontroll kapittel 22- 26
Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (ny i 2019)
Evaluering av arbeidet 2015-2019

Saksorientering:

For alle av medlemmene i kontrollutvalget er rollen som kontrollutvalgsmedlem ny, og kanskje ikke så kjent. Sekretariatet vil derfor på dette møtet ha en kort gjennomgang av kontrollutvalgets viktigste oppgaver og arbeidsområde. I tillegg vil medlemmene, sekretær og ha en kort prestasjon av seg selv og hva de jobber med. Flere av medlemmene deltok på informasjonsmøtet i Aksdal 12.11.19 og har dermed fått noe innføring der. Det inviteres til dialog ved gjennomgangen.

Kontrollutvalgets oppgaver er tatt inn i kommuneloven kapittel 23 og i «*Forskrift om kontrollutvalg og revisjon*» (vedlegg 1 og 2). Utvalgets primæroppgaver er å se til at kommunen har en forsvarlig regnskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll etter vedtatt plan, samt andre oppgaver på et overordnet nivå knyttet til systemkontroll.

Kontrollutvalget skal **ikke være et klageorgan** for enkeltvedtak eller en **arena for overprøving av politiske prioriteringer** som er gjort av kommunalt folkevalgte organ. Kommunen har klageutvalg for enkeltvedtak og kommuneloven § 27 gir regler om lovlighetskontroll. Utvalget har heller ikke myndighet til å fatte vedtak som binder forvaltningen.

Det er bare kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver. Når det gjelder henvendelser fra andre, må utvalget selv vurdere om utvalget vil behandle henvendelsen eller ikke. Om kontrollutvalget skal behandle en sak, må det være at saken ligger innenfor mandatet til kontrollutvalget.

Erfaringer har vist at det ikke er gunstig med for mye informasjon på en gang. Det legges derfor opp til å spre informasjon ut over det første året og senere i perioden. Da vil en komme innom om temaer som forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, regnskapsrevisjon og habilitet m.m. Mot slutten av året vil det bli tatt en ny gjennomgang av rammene for kontrollutvalgets ansvar og oppgaver.

I tillegg til den informasjonen som gis i kontrollutvalgets møter, arrangeres det også årlige konferanser for medlemmer i kontrollutvalg. I år vil konferansen for kontrollutvalg i Rogaland bli avholdt på Sandnes den 9. januar 2020.

Det blir også arrangert to årlige store konferanser for kontrollutvalgsmedlemmer. Hvert år i slutten av januar arrangerer Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin kontrollutvalgs-konferanse på Gardermoen. Dette er en stor konferanse med 7-800 deltakere fra hele landet, der både revisorer, kontrollutvalgsmedlemmer og sekretariater deltar. Dato for 2020 er satt til 29.-30.01.20. Påmeldingen må skje i desember, men utvalget bør i dette møtet bestemme antall og hvem som skal delta.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) arrangerer årlig en landskonferanse i begynnelsen av juni. Denne konferansen er for kontrollutvalgsmedlemmer og sekretariater, og er mindre enn NKRF's konferanse med 2-300 deltakere. Kontrollutvalget er også medlem av denne organisasjonen, og har stemmerett på FKT's årsmøte. Dato nester er satt til 3.-4. juni.

Ellers vil vi vise til våre nettsider www.kontrollutvalgene.no med informasjon om tidligere møter med sakskart, protokoller og forvaltningsrevisjonsrapporter fra alle kontrollutvalgene på Haugalandet. Nettsidene har også lenke til aktuelle lover, «Kontrollutvalgshåndboka» m.m.

Håndboken ble laget etter gammel kommunelov, men det meste av innholdet er fortsatt gjeldende og kan være til god hjelp for å forstå og gi tips til kontrollutvalget i sitt arbeid. Kommunaldepartementet har lovet at de vil komme med en oppdatert versjon, men ikke før til neste år.

Medlemmene, som var med i forrige periode, har gjort en evaluering av arbeidet og komme med innspill som kan være nyttige for utvalget. Evalueringen har ikke munnet ut i konkrete forslag til evt. endringer/forbedringer, men det kan det nye utvalget eventuelt drøfte, slik at egenkontrollen i Sauda kommune kan bli bedre. Tilbakemeldingene er lagt med saken som vedlegg.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Sauda kontrollutvalg tar gjennomgangen av utvalgets ansvar og oppgaver til orientering.

Utvalget har ingen merknader knyttet til evalueringen for perioden 2015-2019 eller
Utvalget vil framheve følgende

Aksdal, 14.11.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgiver/utvalgssekretær

VEDLEGG 1
SAK 17/19[➔ Gå til opprinnelig kunngjort versjon](#)

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Dato	LOV-2018-06-22-83
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Sist endret	LOV-2019-06-21-55
Ikrafttredelse	01.11.2019, 01.01.2020, 03.10.2019, Kongen bestemmer
Endrer	LOV-1992-09-25-107
Kunngjort	22.06.2018
Rettet	13.03.2019 (§ 6-1 tredje ledd første punktum)
Korttittel	Kommuneloven

Jf. tidligere lov 25 sep 1992 nr. 107. Jf. lov 17 juli 1925 nr. 11 om Svalbard. – Jf. lov 26 juni 1992 nr. 87. Jf. tidligere lover 14 jan 1837 (med tilleggslover 11 feb 1860, 14 juni 1879, 27 juli 1896, 11 apr 1900, 29 mai 1901, 9 juni 1903, 17 mai 1904, 12 juni 1906, 7 juni 1910), 30 sep 1921 nr. 2 og 3 (med tilleggslover 12 mai 1922 nr. 2, 2 juni 1922 nr. 1, 10 juli 1925 nr. 7 og 8, 22 juni 1928 nr. 10, 26 juni 1929 nr. 5, 24 juni 1932 nr. 1 og 2, 24 mars 1933 nr. 2 og 3, 24 juni 1933 nr. 4, 7 juni 1935 nr. 7 og 8), 10 juni 1938 nr. 5 og 6 (med tilleggslover 28 juni 1946 nr. 8 og 9, 4 juli 1947 nr. 4 og 5, 18 juni 1948 nr. 1, 18 mars 1949 nr. 3 og 4, 30 juni 1949 nr. 7 og 8, 15 des 1950 nr. 8 §§ 15 og 16, 19 des 1952 nr. 5 og 6), 12 nov 1954 nr. 1 (kommuner), 16 juni 1961 nr. 1 (fylkeskommuner), 21 juni 1985 nr. 85 (prøveordning for ny administrasjonsform), 2 mai 1986 nr. 16 (utvidet forsøksvirksomhet).

I

Første del. Generelle bestemmelser

Kapittel 1. Lovens formål og virkeområde

§ 1-1. Lovens formål

Formålet med loven er å fremme det kommunale og fylkeskommunale selvstyret og legge nødvendige rammer for det. Loven skal legge til rette for det lokale folkestyret og et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggerdeltakelse.

Loven skal legge til rette for at kommuner og fylkeskommuner kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Loven skal også legge til rette for kommunenes og fylkeskommunenes utøvelse av offentlig myndighet. Videre skal loven bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitskapende og bærekraftige.

§ 1-2. Lovens virkeområde

under 2/3 av, når resten av selskapet er eid av staten eller av selskaper som direkte eller indirekte er heleid av staten.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av valg av styremedlemmer som skal velges av og blant de ansatte i selskaper som er nevnt i første ledd.

Syvende del. Egenkontroll

Kapittel 22. Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar

§ 22-1. *Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar*

Kommunestyret og fylkestinget har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens og fylkeskommunens virksomhet.

Kommunestyret og fylkestinget kan kreve at enhver sak skal legges fram til orientering eller avgjørelse.

Kommunestyret og fylkestinget kan omgjøre vedtak som er truffet av andre folkevalgte organer eller av administrasjonen, hvis disse selv kunne ha omgjort vedtaket.

Kapittel 23. Kontrollutvalgets virksomhet

§ 23-1. *Kontrollutvalget*

Kommunestyret og fylkestinget velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Utvalget skal ha minst fem medlemmer. Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Utelukket fra valg er

- a) ordfører og varaordfører
- b) medlemmer og varamedlemmer av formannskap eller fylkesutvalg
- c) medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret eller fylkestinget er likevel valgbare
- d) medlemmer av kommuneråd eller fylkesråd
- e) medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité eller fylkestingskomité
- f) ansatte i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
- g) personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- h) personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap.

Kommunestyret og fylkestinget kan når som helst velge medlemmer til utvalget på nytt. Hvis ett eller flere medlemmer av utvalget skal skiftes ut, skal alle medlemmene velges på nytt.

§ 23-2. *Kontrollutvalgets ansvar og myndighet*

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i

- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret eller fylkestinget når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen. Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret og kommunerådet eller fylkestinget og fylkesrådet.

Departementet kan gi forskrift om kontrollutvalgets oppgaver og saksbehandling.

§ 23-3. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelleterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-4. Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-5. Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

§ 23-6. Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefellesskap
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Opplysningene etter første ledd kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet.

Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Kommunestyret og fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper som er nevnt i første ledd, og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være til stede i disse møtene.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

§ 23-7. Sekretariatet

Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til

- a) ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget
- b) den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
- c) medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

Kapittel 24. Revisjon

§ 24-1. Valg av revisor

Kommunestyret og fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv revisor.

Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Representantskapet i interkommunalt politisk råd og i kommunalt oppgavefellesskap velger regnskapsrevisor hvis ikke noe annet er fastsatt i samarbeidsavtalen.

§ 24-2. Revisors ansvar og myndighet

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov.

Revisor skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Revisor kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram alle opplysninger, redegjørelser eller dokumenter som han eller hun finner nødvendige for å utføre sine oppgaver. Revisor kan også foreta undersøkelser som han eller hun mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

Revisor har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e.

Departementet kan gi forskrift om revisors plikter og kvalifikasjoner, skifte av revisor og begrensninger i revisors taushetsplikt.

§ 24-3. Revisors møterett, opplysningsplikt mv.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Revisoren har rett til å få uttalelsene sine protokollert. Møteretten gjelder likevel ikke når en sak som angår en revisors tilsettingsforhold behandles.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møteplikt i kommunestyrets eller fylkestingets møter når kommunestyret eller fylkestinget skal behandle saker som er knyttet til revisors oppdrag.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møterett i kommunestyret eller fylkestinget.

Oppdragsansvarlig revisor skal gi opplysninger om kommunen eller fylkeskommunen som han eller hun har fått kjennskap til under revisjonen, hvis et medlem av kommunestyret, fylkestinget eller kontrollutvalget krever det.

Hvis revisor utenfor et møte blir bedt om å gi informasjon til et medlem av kommunestyret, fylkestinget eller kontrollutvalget, kan revisor kreve å få gi sitt svar i et møte.

§ 24-4. Revisors uavhengighet og vandel

Revisor skal være uavhengig og ha god vandel.

Departementet kan gi forskrift om krav til revisors uavhengighet og vandel.

§ 24-5. Regnskapsrevisjonens innhold

Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om registreringer og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift.

Revisor skal vurdere om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever. Revisor skal vurdere om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Revisor skal se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

§ 24-6. Revisors plikter ved utførelsen av regnskapsrevisjon

Revisor skal se etter om den økonomiske internkontrollen er ordnet på en betryggende måte.

Revisor skal vurdere risikoen for at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon som følge av misligheter og feil, og innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger lov- eller forskriftsbrudd som er av vesentlig betydning for årsregnskapet.

Revisor skal vurdere risikoen for brudd på kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene, og innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om årsregnskapet inneholder vesentlige avvik fra disse premissene.

§ 24-7. Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor

Revisor skal gi skriftlige meldinger om

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d) manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e) enhver mislighet
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Meldinger som nevnt i første ledd skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

§ 24-8. Revisjonsberetning

Regnskapsrevisor skal avgi en revisjonsberetning til kommunestyret eller fylkestinget senest 15. april. Det skal sendes kopi til kontrollutvalget, til formannskapet eller fylkesutvalget og til kommunedirektøren. Revisjonsberetningen skal avgis selv om årsregnskapet eller årsberetningen ikke foreligger eller er ufullstendig.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Hvis revisor i revisjonsberetningen konkluderer med forbehold, konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere, skal årsaken beskrives. Hvis revisor mener at årsregnskapet eller årsberetningen ikke bør vedtas slik de foreligger, skal dette angis særskilt.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

§ 24-9. Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

§ 24-10. Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Bestemmelsene om innsyn og undersøkelser i selskaper o.l. i § 23-6 gjelder på tilsvarende måte for kommunens eller fylkeskommunens revisor.

Kapittel 25. Internkontroll

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I kraft fra den tid Kongen bestemmer.

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

I kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Kapittel 26. Eierstyring

§ 26-1. Eierskapsmelding

OPPRINNELIG KUNNGJORT VERSJON

OPPRINNELIG KUNNGJORT VERSJON

PDF-versjon |

Signatur |

XML-versjon |

[➡ Gå til ajourført versjon](#)

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Dato FOR-2019-06-17-904

Departement Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Ikrafttredelse Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023

Endrer FOR-2004-06-15-905, FOR-2004-06-15-904

Gjelder for Norge

Hjemmel LOV-2018-06-22-83-§23-2, LOV-2018-06-22-83-§24-2, LOV-2018-06-22-83-§24-4

Kunngjort 27.06.2019 kl. 16.15

Journalnr 2019-0614

Korttittel Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019 med hjemmel i lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2, § 24-2 og § 24-4.

Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv.

§ 1. Rammer for kontrollutvalgets myndighet

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

§ 2. Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor

- c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

§ 4. Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

§ 5. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

§ 6. Innkallinger til møte i kontrollutvalget

Innkallinger til møte i kontrollutvalget skal sendes til utvalgets medlemmer, ordfører eller fylkesordfører og kommunens eller fylkeskommunens oppdragsansvarlige revisorer.

§ 7. Sekretariatets oppgaver

Sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget og skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet. Sekretariatet skal også påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt.

Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

§ 8. Ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor

Når kommunen eller fylkeskommunen har egen revisjon, er det kommunestyret eller fylkestinget selv som ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens leder. Kontrollutvalget innstiller i slike saker. Revisjonens leder ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens øvrige ansatte.

§ 9. Revisjonsplikt, valg av regnskapsrevisor og kvalifikasjonskrav

Plikten til å utføre regnskapsrevisjon gjelder for alle kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper etter kommuneloven § 14-6 første ledd.

Kommunestyret og fylkestinget velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger.

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon. En person som var oppdragsansvarlig revisor i en kommune eller fylkeskommune 1. juli 2004, kan likevel fortsette som oppdragsansvarlig i den samme kommunen eller fylkeskommunen, selv om personen ikke oppfyller kravet i første punktum.

Representantskapet skal velge regnskapsrevisor når et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap etter kommuneloven § 14-8 første ledd utarbeider eget årsregnskap og egen årsberetning, og det ikke er fastsatt noe annet i samarbeidsavtalen.

§ 10. Utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og oppdragsansvarlig revisor for eierskapskontroll

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

§ 11. Krav ved bytte av regnskapsrevisor

Før en revisor tar på seg ansvaret for regnskapsrevisjon etter kommuneloven, skal revisoren be om en uttalelse fra den reviderte virksomhetens forrige revisor om det foreligger forhold som tilsier at en ny revisor ikke bør ta på seg oppdraget. Den forrige revisoren skal uten ugrunnet opphold opplyse skriftlig til den nye revisoren om begrunnelsen for sin fratreten.

Hvis en revisor sier fra seg et oppdrag og fraråder en annen revisor å ta på seg oppdraget, skal revisor dokumentere begrunnelsen for å fratre og for rådet. Også den nye revisoren skal dokumentere sin begrunnelse for å ta på seg oppdraget i strid med den forrige revisorens råd.

Hvis det kan ha betydning for den framtidige revisjonen, skal den forrige regnskapsrevisoren uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger og dokumentasjon om revisjonsoppdraget til den nye revisoren.

§ 12. Regnskapsrevisors rett til å si fra seg et oppdrag

Når en kommune eller fylkeskommune deltar i et interkommunalt revisjonssamarbeid, eller har inngått avtale med en annen regnskapsrevisor, har regnskapsrevisoren rett til å si fra seg oppdraget hvis

- a) revisoren har avdekket og påpekt vesentlige brudd på lov eller forskrift som den reviderte virksomheten er underlagt, og virksomheten ikke iverksetter tiltak som er nødvendige for å rette opp forholdene
- b) revisoren ikke gis mulighet til å oppfylle sine plikter etter lov eller forskrift
- c) det foreligger andre særlige grunner.

Revisor skal gi kontrollutvalget og den revisjonspliktige rimelig forhåndsvarsel før vedkommende sier fra seg oppdraget som revisor.

§ 13. Overføring av revisjonsoppdrag ved sammenslutning eller omorganisering av revisors virksomhet

Hvis flere revisjonsselskaper slår seg sammen, viderefører det nye selskapet de revisjonsoppdragene som selskapene hadde før sammenslutningen. Det samme gjelder ved selskapsrettslig omorganisering av et revisjonsselskap, og når en personlig drevet revisjonsvirksomhet tas opp i et revisjonsselskap.

Overføring av revisjonsoppdrag etter første ledd begrenser ikke oppdragsgiverens adgang til å bytte revisor.

Et selskap eller en person som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold gi skriftlig melding til oppdragsgiveren om sammenslutning, omorganisering eller opptak.

§ 14. Uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren, kommunerådet eller fylkesrådet.

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til det kommunale eller det fylkeskommunale foretaket, aksjeselskapet eller interkommunale selskapet som er gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Revisor skal sende et utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon.

Uttalelsen skal i sin helhet fremgå av rapporten.

§ 15. Krav til revisjonskriterier

Revisor skal etablere revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjektet.

Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- a) revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b) revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- c) revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere

- d) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

Revisor kan ikke

- a) ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b) ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c) være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
- d) delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
- e) utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f) yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g) opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.

§ 19. Krav til egenvurdering av uavhengighet

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

§ 20. Unntak fra taushetsplikten for revisor og revisors medarbeidere

Revisors taushetsplikt etter kommuneloven § 24-2 femte ledd gjelder også for revisors medarbeidere.

Hvis det i forbindelse med et revisjonsoppdrag eller annen kontroll framkommer forhold som gir grunn til mistanke om at det er begått en straffbar handling, kan revisor og revisors medarbeidere underrette politiet uten hinder av taushetsplikten. Hvis det er åpnet etterforskning i en straffesak, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten avgi forklaring og framlegge dokumentasjon til politiet om revisjonsoppdrag eller annen kontroll.

Hvis det er nødvendig for at skatteetaten skal kunne utføre sine kontrolloppgaver, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger til skatteetaten om en persons forbindelse med kommunen eller fylkeskommunen.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at kontrollører som er engasjert av bransjeorganisasjoner, kan kontrollere hvordan revisjonen er utført.

§ 21. Krav til dokumentasjon av revisors virksomhet

Revisor skal dokumentere hvordan revisjonen er gjennomført og resultatet av revisjonen. Dokumentasjonen skal kunne underbygge og gi grunnlag for å etterprøve revisors konklusjoner. Forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter eller feil, skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg.

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Revisor skal oppbevare dokumentasjonen på en ordnet og betryggende måte i minst 10 år.

Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser

§ 22. Ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter

Forskriften trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 15. juni 2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner og forskrift 15. juni 2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

Evaluering av arbeidet i kontrollutvalget i valgperioden 2015 - 2019

Sauda kommune – behandlet i kontrollutvalget 02.09.19, sak 16/19

Nr.	Spørsmål	Svar
1	Klarer kontrollutvalget å fylle kontroll-funksjonen på en god måte? Hva kan gjøres bedre?	Ja, i stor grad. Det er jeg ikke helt sikker på. Føler at administrasjonen og politikere ikke alltid tar kontrollutvalget helt på alvor.
2	Er antall møter tilstrekkelig i forhold til saksmengden?	I forhold til saksmengden ja. Fire møter i løpet av året er etter min mening i minste laget
3	I hvilken grad blir møtene gjennomført på en effektiv og engasjerende måte? Hva kan gjøres bedre?	Mener møtene blir gjennomført på en effektiv måte. Møtene er effektive, noen ganger alt for effektive med lite rom for diskusjon. Det har også noe med at medlemmene engasjerer seg for lite.
4	I hvilken grad har utvalget hatt økonomiske rammer til å gjennomføre oppgavene på en god måte?	Det er knappe rammer, men tilstrekkelig til en forvaltningsrevisjon per år + en konferanse i tillegg til regnskapsrevisjon og sekretariat. Må være mer ressurser første året til opplæring. De økonomiske rammene er stort sett tilfredsstillende.
5	Hvordan blir kontrollutvalget oppfattet av andre, slik som kommunestyret og administrasjonen?	De blir vel oppfattet som et lovpålagt og nødvendig utvalg. Men lite "entusiasme". Eksempelvis får man liten tid til å gjennomgå/presentere forvaltningsrevisjoner i kommunestyret, og det er vel kanskje ikke så mye drøftelser og kommentarer i etterkant av presentasjonene. Nå har jeg vært med i kontrollutvalget i tre perioder, og min klare mening er at utvalget ble tatt mer på alvor av så vel politikere som administrasjonen tidligere. Viktige revisjonsrapporter blir ofte i kommunestyret bare tatt til orientering uten debatt.
6	Har kommunestyret og administrasjonen forståelse av hvilken rolle og ansvar utvalget har? Hvordan kan utvalget bidra til en god forståelse?	De har nok forståelse for rolle og ansvar til utvalget, men "bruker" det lite. Er vel stort sett "passiv" til utvalget og dets arbeid. Enkelte ganger må et purres på svar fra administrasjonen i forhold til tidsfrister for tilbagemelding osv. Er blitt bedre etter at dette er påpekt.

		Jeg tror ikke kommunestyret sine medlemmer har den riktige forståelsen av utvalget sin rolle og ansvar gjennom lovpålagte oppgaver. Brorparten av politikerne i kommunestyret ved knapt av vi eksisterer og slettes ikke hvem som er med i utvalget. Kontrollutvalget ved leder, eller et annet medlem, må få god taletid i kommunestyremøtene når saker fra utvalget er til behandling.
7	Har det vært klare roller og klar ansvarsdeling mellom utvalget, kommunestyret og administrasjonen?	Ja. Vanskelig å svare på, men tror det har bedre seg utover i perioden.
8	I hvilken grad er kontrollutvalget synlig nok på kommunens hjemmeside?	Det kunne nok vært mer synlig. Kontrollutvalget står oppført på kommunen sine hjemmesider med navn på leder og medlemmer. Men savner en mer aktiv markedsføring av utvalget sine møtedatoer, og en understrekning av at utvalgsmøtene er åpne for alle.
9	Bør kontrollutvalget gjøre mer og/ eller mindre av noe?	Burde vært temamøter med administrasjonen og fellesmøter med kommunestyret. Kanskje bør utvalget, da ved leder, være mer aktive overfor den lokale pressen. Spesielt når det foreligger forvaltningsrapporter som kan ha betydning for kommunens innbyggere.
10	Hvordan fungerer samhandlingen med revisor? Hva kan gjøres bedre?	Det er grei nok samhandling med revisor. Men det blir overflatisk pga. at vi kun er sammen på møtene, og når det gjelder forvaltningsrevisjon, kommer det forskjellige personer fra Bergen. En blir ikke "kjent" med dem. Revisor er tilstede på de fleste møtene, og svarer på spørsmål som blir stilt. Ser ikke for meg at det kan gjøres på noen annen måte.
11	Hvordan har arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll fungert?	Tilfredsstillende. Dette har fungert veldig bra.
12	Hvordan har samhandlingen med sekretariatet fungert? Hva kan gjøres bedre?	Utmerket. Sekretariatet utfører sine oppgaver på en svært tilfredsstillende måte.
13	Hvilke forbedringstiltak kan gjennomføres for nytt utvalg?	Opplæring knyttet til det faglige og ikke minst roller og ansvarsområde.

		Når det velges nytt utvalg mener jeg det må settes av god tid til opplæring og opplysning om hva det vil si å være medlem av kontrollutvalget. Når en har sagt ja til å være med i utvalget må det være obligatorisk å møte på opplæring- og informasjonsmøter. Av erfaring vet jeg at så ikke er tilfelle.
14	Kontrollutvalget og henvendelser: - fra innbyggere - ansette - andre folkevalgte – ditt syn?	Det har vært noe få henvendelser fra innbyggere. Muntlig, men ikke skriftlig. Positivt med henvendelser, men en må forklare hvilke rolle/mandat kontrollutvalget har, og det må og medlemmene være bevisst. Kontrollutvalget er ikke et klageorgan, eller et organ for omkamp av vedtak fattet av rådmann eller kommunestyre. I den siste perioden har det vært dårlig med henvendelser fra alle de tre nevnte gruppene.
15	Hva bør opplæringen for det nye kontrollutvalget inneholde og hvor omfattende bør det være?	Igjen roller og ansvarsområde i følge kommuneloven og forskrifter. Hva ligger innenfor og utenfor ansvarsområdet. Opplæring i dette og det faglige. Regnskapsforståelse osv. God opplæring er viktig. En må få vite hva som forventes av et medlem i kontrollutvalget. Kjennskap til lover og regler er viktig. Det bør også forventes at en deltar på minst en av konferansene som blir arrangert.
16	Folkevalgtopplæringen for kommunestyret: - her bør kontrollutvalget få delta - Ble roller og ansvar godt nok presentert ved oppstart i forrige periode?	Kontrollutvalget bør delta i folkevalgtopplæringen. Utvalget er kommunestyret sin forlengede arm. Begge parter må være innforstått med roller og ansvarsområde. Kommunestyret må bruke kontrollutvalget. Samarbeid og samhandling. Kunne nok vært bedre. Det bør være selvsagt at kontrollutvalgets medlemmer deltar på folkevalgtopplæringen.
17	Annet	For å kunne gjøre en god nok jobb er det viktig at kontrollutvalget er synlig. At innbyggerne vet at det finnes et kontrollutvalg, hvem som er leder og medlemmer. Først da kan en forvente å få innspill så vel fra innbyggerne, de ansatte og andre folkevalgte.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	21.11.19	18/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

FORSLAG TIL MØTEPLAN FOR 2020

Vedlegg: oversiktskalender for 2020

Saksorientering:

Sekretariatet har med utgangspunkt i tidligere års møter laget et forslag til møteplan for 2019. Det er som tidligere år lagt inn 4 møter. I samråd med utvalgsleder er møtedag og tid forslått til torsdager kl. 14.00.

Møtene er åpne for publikum og presse. Det er derfor viktig at møteplanen blir mest mulig korrekt. Sekretariatet foreslår følgende datoer:

13. februar	- årsmelding
14. mai	- årsregnskap
17. september	- budsjett
12. november	- møteplan

I følge forskriften kan ikke formannskapet gjøre vedtak i regnskapssaken før innstillingen til kontrollutvalget foreligger. Dato for dette møtet vil derfor være avhengig av når det er planlagt behandling av årsmelding og regnskap i formannskapet.

Det er også mulig å ha ekstra møter hvis det skulle bli behov for det eller flytte møtedato.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Sauda kontrollutvalg vedtar følgende møteplan for 2020:

torsdag: 13.02, 14.05, 17.09, 12.11, – kl. 14.00.

Sekretær kan i samråd med utvalgsleder endre møtedato ved behov.

Aksdal, 14.11.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Oversiktskalender 2020

Januar 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 1 1 2 3 4 5 2 6 7 8 9 10 11 12 3 13 14 15 16 17 18 19 4 20 21 22 23 24 25 26 5 27 28 29 30 31 3 ● 10 ○ 17 ● 24 ●	Februar 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 5 1 2 6 3 4 5 6 7 8 9 7 10 11 12 13 14 15 16 8 17 18 19 20 21 22 23 9 24 25 26 27 28 29 2 ● 9 ○ 15 ● 23 ●	Mars 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 9 1 10 2 3 4 5 6 7 8 11 9 10 11 12 13 14 15 12 16 17 18 19 20 21 22 13 23 24 25 26 27 28 29 14 30 31 2 ● 9 ○ 16 ● 24 ●
April 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 14 1 2 3 4 5 15 6 7 8 9 10 11 12 16 13 14 15 16 17 18 19 17 20 21 22 23 24 25 26 18 27 28 29 30 1 ● 8 ○ 15 ● 23 ● 30 ●	Mai 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 18 1 2 3 19 4 5 6 7 8 9 10 20 11 12 13 14 15 16 17 21 18 19 20 21 22 23 24 22 25 26 27 28 29 30 31 7 ○ 14 ● 22 ● 30 ●	Juni 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 23 1 2 3 4 5 6 7 24 8 9 10 11 12 13 14 25 15 16 17 18 19 20 21 26 22 23 24 25 26 27 28 27 29 30 5 ○ 13 ● 21 ● 28 ●
Juli 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 27 1 2 3 4 5 28 6 7 8 9 10 11 12 29 13 14 15 16 17 18 19 30 20 21 22 23 24 25 26 31 27 28 29 30 31 5 ○ 13 ● 20 ● 27 ●	August 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 31 1 2 32 3 4 5 6 7 8 9 33 10 11 12 13 14 15 16 34 17 18 19 20 21 22 23 35 24 25 26 27 28 29 30 36 31 3 ○ 11 ● 19 ● 25 ●	September 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 36 1 2 3 4 5 6 37 7 8 9 10 11 12 13 38 14 15 16 17 18 19 20 39 21 22 23 24 25 26 27 40 28 29 30 2 ○ 10 ● 17 ● 24 ●
Oktober 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 40 1 2 3 4 41 5 6 7 8 9 10 11 42 12 13 14 15 16 17 18 43 19 20 21 22 23 24 25 44 26 27 28 29 30 31 1 ○ 10 ● 16 ● 23 ● 31 ○	November 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 44 1 45 2 3 4 5 6 7 8 46 9 10 11 12 13 14 15 47 16 17 18 19 20 21 22 48 23 24 25 26 27 28 29 49 30 8 ● 15 ● 22 ● 30 ○	Desember 2020 Uke Ma Ti On To Fr Lø SØ 49 1 2 3 4 5 6 50 7 8 9 10 11 12 13 51 14 15 16 17 18 19 20 52 21 22 23 24 25 26 27 53 28 29 30 31 8 ● 14 ● 22 ● 30 ○
1. jan Nyttårsdag 21. jan Prinsesse Ingrid Alexandra, 16 år 6. feb Samefolkets dag 9. feb Morsdag ♥ 14. feb St. Valentines dag 21. feb Kong Harald, 83 år 23. feb Fastelavn 20. mar Vårjevndøgn 21. mar Offisielt vårjevndøgn 29. mar Sommertid start 5. apr Palmesøndag 9. apr Skjærtorsdag 10. apr Langfredag	12. apr 1. påskedag 13. apr 2. påskedag 1. mai Off. høgtidsdag 8. mai Frigjøringsdag 1945 17. mai Grunnlovsdag 1814 21. mai Kr. Himmelfartsdag 31. mai 1. pinsedag 1. jun 2. pinsedag 7. jun Unionsoppløsning 1905 20. jun Sommersolverv 23. jun Jonsokaften 4. jul Dronning Sonja, 83 år 20. jul Kronprins Haakon, 47 år 29. jul Olsokdagen	19. aug Kronprinsesse Mette-Marit, 47 år 22. sep Høstjevndøgn 25. okt Sommertid slutt 31. okt Halloween 1. nov Allehelgensdag 8. nov Farsdag 29. nov 1. søndag i advent 13. des Luci dagen 21. des Vintersolverv 25. des 1. juledag 26. des 2. juledag

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	21.11.19	19/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 02.09.19

Saksvedlegg: Protokoll fra møte i kontrollutvalget 02.09.19

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 02.09.19 til godkjenning.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og kommunestyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og utvalgsleder eller evt. møteleder vil så signere protokollen.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 02.09.19 godkjennes.

Aksdal, 14.11.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

SAUDA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Mandag **2. september 2019** ble det avholdt møte i Sauda kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Alan G. Thompson.

MØTESTED:	Sauda Rådhus, kommunestyresalen
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 10.00 – kl. 11.30
MØTENDE MEDLEMMER:	Alan G. Thompson (Ap), Wenche Pleym (Ap), Synnøve Selvik (Krf), Knut Saua (V) og Jon L. Grindheim (Sp)
MØTENDE VARAMEDLEMER:	Ingen
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Seniorrådgiver Odd Gunnar Høie, Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Etter avtale møte ingen fra KPMG AS
FRA ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Ingen
ANDRE SOM MØTTE:	Ordfører Asbjørn Birkeland (Sp)
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 12/19 GODKJENNING AV PROTOKOLL 06.05.19

Sekretariatets innstilling:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøtet 06.05.19 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 02.09.19:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 02.09.19:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøtet 06.05.19 godkjennes.

SAK 13/19 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 02.09.19

- 20. Statusrapport pr. september 2019
- 21. Økonomirapport pr. september 2019
- 22. Kst-vedtak 19.06.19, sak 28/19 – rapport om Kvalitet i skolene
- 23. Kst-vedtak 19.06.19, sak 29/19 – oppfølging av rapport om Kvalitet i helse
- 24. Kst-vedtak 19.06.19, sak 31/19 – Revisjonsavtalen
- 25. Protokoll fra årsmøte i Forum for kontroll og tilsyn (FKT) 04.06.19
- 26. Valg av kontrollutvalg for perioden 2019-2023 – brev fra FKT 01.07.19

Behandling i kontrollutvalget 02.09.19:

Leder gikk gjennom referatsakene.

Utvalget hadde ingen særskilte merknader.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 02.09.19:

Referatsakene 20 – 26 blir tatt til orientering.

SAK 14/19 VURDERING AV REVISORS UAVHENGIGHET 2019**Sekretariatets innstilling:**

Sauda kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæringen av 09.07.19 fra revisor Eirik Braut, KMG AS til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 02.09.19:

Leder orienterte. Utvalget hadde ingen merknader.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 02.09.19:

Sauda kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæringen av 09.07.19 fra revisor Eirik Braut, KMG AS til orientering.

SAK 15/19 BUDSJETT FOR 2020 – KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN -UTVALGETS FORSLAG**Sekretariatets innstilling:**

Sauda kontrollutvalg fremmer forslag om budsjett for kontrollarbeidet i Sauda kommune med en totalramme på **kr 836 000 inkl. mva.** for 2020 fordelt med følgende:

Kontrollutvalget	kr	103 000
Kjøp av sekretærtjenester	kr	183 000
Kjøp av revisjonstjenester inkl. mva.	kr	550 000
Totalt	kr	836 000

Behandling i kontrollutvalget 02.09.19:

Leder orienterte. Han påpekte en mindre feil i vedlegget. Sekretær korrigerer feilen.

Utvalget sluttet seg til forslaget.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 02.09.19:

Sauda kontrollutvalg fremmer forslag om budsjett for kontrollarbeidet i Sauda kommune med en totalramme på kr 836 000 inkl. mva. for 2020 fordelt med følgende:

Kontrollutvalget	kr	103 000
Kjøp av sekretærtjenester	kr	183 000
Kjøp av revisjonstjenester inkl. mva.	kr	550 000
Totalt	kr	836 000

SAK 16/19 EVALUERING AV KONTROLLUTVALGETS ARBEID I INNEVÆRENDE PERIODE 2015 - 2019

Sekretariatets innstilling:

Sauda kontrollutvalg ber sekretariatet om å sammenfatte de innspillene som har kommet fram i møtet. Utvalgsleder får fullmakt til å godkjenne oppsummeringen som legges fram som referat til neste møte i kontrollutvalget.

Behandling i kontrollutvalget 02.09.19:

Medlemmene gikk gjennom og svarte på evalueringsskjema. To av medlemmene hadde også sendt inn utfylt skjema. Ordfører deltok i evalueringen og kommenterte enkelte forhold underveis. Sekretær sammenfatter innspillene og tar det med i opplæringen av det nye utvalget.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 02.09.19:

Sauda kontrollutvalg ber sekretariatet om å sammenfatte de innspillene som har kommet fram i møtet.

Utvalgsleder får fullmakt til å godkjenne oppsummeringen som legges fram som referat til neste møte i kontrollutvalget.

EVENTUELT

Jon L. Grindheim hadde fått en henvendelse fra en innbygger vedrørende misnøye med ansettelse i teknisk avdeling. Innbyggeren mente det hadde forekommet forbigåelser. Utvalget var enige om at det kunne være et innspill til neste forvaltningsrevisjonsplan.

Leder takket medlemmene, ordfører og utvalgssekretær for samarbeidet i perioden.

Neste møte: mandag 11.11.19 – kl. 10.00 (nytt utvalg)

Folkevalgtopplæring: 22. oktober i Sauda og 6. november i Suldal.

Sauda/Aksdal, 02.09.19

Alan G. Thompson
Leder

Odd Gunnar Høie
Kontrollutvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalget	21.11.19	20/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

Kan bli behandla i lukka møte – OFL § 24/KL § 11-5 tredje ledd, bokstav b

REVISJONSPLAN FOR REKNESKAPSÅRET 2019

Vedlegg: revisjonsplan 2019 for Sauda kommune - KPMG AS (blir lagt fram i møtet)

Ifølge kommuneloven § 23-2 bokstav a skal kontrollutvalet ”*påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*”. Tilsynet blir gjennomført mellom anna ved at revisjonen rapporterer til kontrollutvalet på dei ulike trinna i revisjonsprosessen. Rapporteringa skal dekke både planlegging, gjennomføring og oppsummering av arbeidet.

I følge kommuneloven § 24-2 andre ledd og god kommunal revisjonsskikk skal revisor planlegge sitt arbeid, og då med ha *årleg* utarbeide ein plan for revisjon av rekneskapet. Dette er eit internt dokument som styrer det arbeidet revisor må utføre for å kunne godkjenne rekneskapet. KPMG AS har utarbeida ein slik plan for Sauda kommune. Planen er eit internt arbeidsdokument.

Revisor vil i tillegg gje ein munnleg orientering til utvalet om hovudinnhaldet i arbeidet. Opplysningar som kjem fram i møtet kan bli vurdert som ikkje offentlege og møtet kan difor bli lukka, jfr. i medhald av Offentleglova § 24/ kommuneloven § 11-5 tredje ledd bokstav b, men dette skal også vurderast opp mot omsyn til meir-offentlegheit, før eventuelt lukking.

Rekneskapet vert ikkje avslutta før etter at rekneskapen for 2019 er avlagt våren 2020. Hovudarbeidet i det enkelte rekneskapsåret starter difor ikkje før om hausten og på nyåret.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 pålegg også oppdragsansvarleg revisor årleg, og elles ved behov, å gje ein skriftleg eigenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalet. Eigenerklæringa for 2019 blei lagt fram for kontrollutvalet i møtet 02.09.19, sak 14/19.

Kontrollutvalet si handsaming av revisjonsplan og evnt. informasjon om rekneskapsrevisjonen så langt i 2019, vil altså vere eit ledd i å sjå til at kommunen sitt rekneskap blir revidert på ein tryggande måte og at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Slik sekretariatet ser det, bør kontrollutvalet få høve til å komme med innspel til fokusområde i interimrevisjonen som skal gjennomførast, evnt. seinare revisjonar, dersom dei ønskjer det, sjølv om det er revisjonen som fastset den endelege revisjonsplanen.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i møtet, vert det tilrådd at kontrollutvalet tar informasjonen frå KPMG AS til orientering.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Sauda kontrollutval tar revisjonsplan 2019 frå KPMG AS om rekneskapsrevisjonen og presentasjon frå oppdragsansvarleg revisor om interimrevisjonen så langt i 2019 til orientering.

Aksdal, 14.11.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	21.11.19	21/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

BESTILLING AV RISIKO- OG VESENTLEGHEITSVURDERINGAR OG PLANAR FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIGARSKAPSKONTROLL 2020 - 2024 FOR SAUDA KOMMUNE

Vedlegg: prosjektplan utarbeida av KPMG AS , november 2019

Saksorientering

Kontrollutvalet skal i tråd med ny kommunelov § 23.2 annet ledd «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*» og etter kommunelov § 23-4 «*utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.*»

Ny plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll er det kommunestyret sjølv etter innstilling frå kontrollutvalet som skal vedta. Planen «*baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper*» (tidligere kalla «Overordna analyse»). «*Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll.*»

Kontrollutvalet må også ha ein prosess der ein ber om innspel frå både politisk og administrativt hald, før endeleg plan vert gjort klar til handsaming i kommunestyret hausten 2020.

Analysen kan bli gjort av enten sekretariatet eller av revisor. Sekretariatet meiner at det er revisor som kjenner kommunane best, og som difor bør gjennomføre denne analysen.

KPMG har vore revisor for Sauda kommune i mange år og kjenner organisasjonen svært godt. Det gjer at selskapet vil ha eit godt grunnlag for å gjennomføre dette arbeidet på ein god måte.

Kontrollutvalet bør drøfte enkelte føringar for gjennomføring av arbeidet. Slike føringar kan til dømes vere kven som bør involverast i gjennomføringa av risiko- og vesentlegvurderinga, kontrollutvalet sjølv si involvering i arbeidet, kor djupt analysen skal gå (omfanget), kor mange timar skal ein kunne bruke på jobben og når skal arbeidet leverast ferdig til kontrollutvalet for endeleg handsaming. Denne drøftinga bør gå fram i ei skisse for vidare framdrift i saka.

Det skal også utarbeidast plan for eigarskapskontroll i løpet av 2020, og det vil vere føremålstenleg og kostnadssparande å sjå arbeidet med utarbeiding av begge planane under eitt. Dersom ein skal dele dette arbeidet opp i eit prosjekt innan forvaltningsrevisjon, og eit prosjekt innan eigarskapskontroll, vil det truleg føre til meir ressursbruk.

Sekretariatet bad KPMG AS utarbeide framlegg til prosjektplan for arbeidet med gjennomføring av risiko- og vesentlegvurderingar av Sauda kommune si verksemd og kommunen sine selskap i brev av 16.10.19. Prosjektplanen måtte omfatte utarbeiding av framlegg til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024, inkludert ressursbruk og forventa levering.

Det blei sett krav om at prosjektplanen skulle omfatte:

- a. Korleis risiko- og vesentlegvurdering av Sauda kommune si verksemd og verksemda i kommunen sine selskap skal gjennomførast.
- b. Framlegg til korleis arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024 skal gjennomførast.

Prosjektplanen følger saka som vedlegg. KPMG har berekna at det vil ta totalt 140 timar å gjennomføre prosjektet.

Konklusjon

Sekretariatet vil foreslå at kontrollutvalet planlegg å handsama ny plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll på følgjande måte:

- februar: diskutere og vurdere risikoar innanfor kommunen sine ansvarsområde og knytt til drifta i selskap der kommunen har eigarinteresser, og å gjere ei fyrste vurdering av aktuelle prosjekt.
- mai: kontrollutvalet gjer endeleg prioritering av dei enkelte prosjekta på grunnlag av innspel. Som grunnlag for diskusjonen i møtet vil analysedokumenta vere ferdiggjort. I dokumenta vil alle data som er samla inn bli presentert i ei risikovurdering, inkludert det som ble samla inn frå møtet i februar.
- september: utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll vert lagt fram for utvalet for endeleg godkjenning og vidaresending til kommunestyret, eller til ny handsaming i neste møte.
- november: Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020 – 2024 blir vedtatt eller på ny til handsaming av kontrollutvalet og vidaresendt kommunestyre for slutthandsaming.

I kontrollutvalet si innstilling til budsjett for 2020 er det lagt inn ca. 250 timar til kjøp av revisjonstenester, og truleg vil kommunestyret følgje utvalet si innstilling. Budsjettet vil då vere på kr 550 000 og skal dekke både den faste rekneskapsrevisjonen og kjøp av andre tenester.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Sauda kontrollutval bestiller risiko- og vesentlegvurderingar og Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020 - 2024 for Sauda kommune slik den ligg føre i vedlagt prosjektplan/ med desse endringane.

Ramma vert sett til 140 timar.

Aksdal, 14.11.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

KPMG AS

Telephone +47 04063
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA
Haugaland

Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 11.11.19
Journalført: 19/414/okh
Arkivkode: 216

Risiko- og vesentlegheitsvurderingar – plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i Sauda kommune – prosess og timeestimat

Nedanfor har vi for overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon i Sauda kommune skildra:

1. Korleis arbeidet er tenkt gjennomført
2. Ressursbruk / timeestimat

1. Korleis arbeidet er tenkt gjennomført

Målet for kommunen er å få på plass ein plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Denne skal bygge på ei overordna analyse av kommunen si verksemd ut i frå analysar av risiko og vesentlegheit. Etter vår vurdering er risikoanalysar sentralt i den overordna analysen, ikkje minst analysar knytt til risiko for manglande kontroll på vesentlege sider ved verksemda. Av den grunn har vi vektlagt å gjennomføre nettopp analysar med utspring i risiko og vesentlegheit. Meir konkret inneberer dette å prosessuelt forstå ei risiko- og vesentlegheitsanalyse av verksemda kor vi ynskjer samspel med kommunen; administrasjon, politikarar og sekretariat for kontrollutvalet. Vi ser for oss å dele arbeidet i 4 hovudbolkar:

- 1) Kartleggje og forstå kommunen
- 2) Workshops med kommunen for å etablere og verifisere moglege område for forvaltningsrevisjon
- 3) Dokumentere analysar
- 4) Utarbeide plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

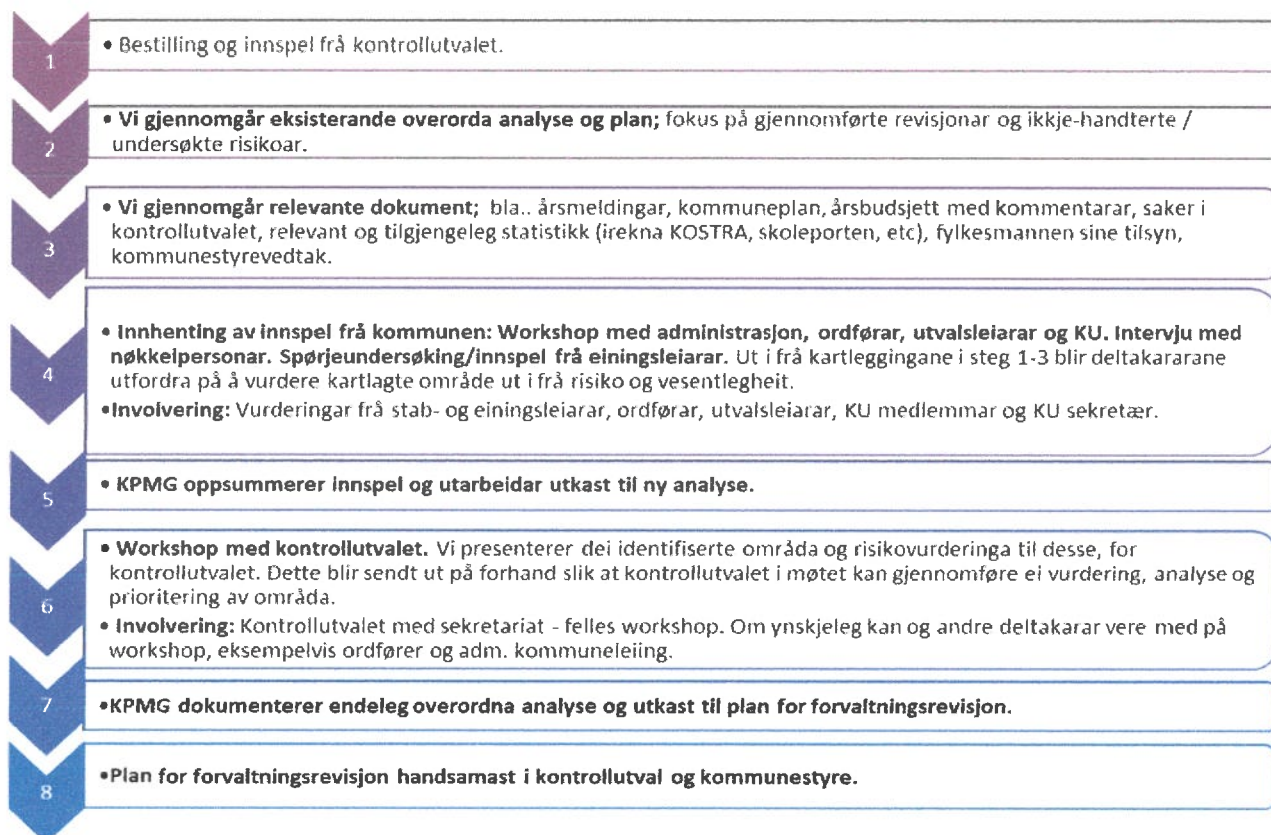
Offices in:

Oslo	Haugesund	Stavanger
Alta	Kragerø	Stord
Arendal	Kristiansund	Straume
Bergen	Larvik	Tromsø
Bodo	Mo i Rana	Trondheim
Elverum	Molde	Tynset
Finnsnes	Narvik	Tønsberg
Grimstad	Sandefjord	Ålesund
Hamar	Sandnessjøen	

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserede revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.

Vi ser for oss følgjande steg i prosessen:

Dei skisserte stega inneberer samhandling mellom revisor, kontrollutvalet, sekretariat og kommunen sin administrasjon. Kontrollutvalet vil ha kontroll med prosessen undervegs gjennom bestilling og føringar og diskusjon i møte.

Vi understreker at dette er eit forslag til prosess og innhald for overordna analyse. Det vil vere naturleg å diskutere dette nærmare med kontrollutvalet.

2. Ressursbruk / timeestimat

Skissert tilnærming medfører eit ressursforbruk på om lag 140 timar.

Figuren under viser forslag til aktivitets- og framdriftsplan:

	November				Desember				Januar					Februar					Mars					April				Mai			
Faser + aktiviteter	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Forberede																															
Etablere prosjektplan																															
Godkjenning prosjektplan KU																															
Starte opp																															
Gjennomføre																															
Dokumentanalyse																															
Innspill fra kommunen																															
Analyse																															
Kvalitetssikring																															
Rapportutkast																															
Rapport																															
Ferdigstille rapportutkast																															
Oversending av rapport																															
Presentasjon KU																															

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalget	21.11.19	22/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ORIENTERING OM FORSLAGET TIL BUDSJETT 2020 OG ØKONOMIPLAN 2020-2023

Bakgrunn

Kontrollutvalget deltar ikke i behandlingen av kommunen sine økonomirapporter. Men som kommunens tilsynsorgan bør kontrollutvalget følge med i utviklingen av kommunen sin løpende drift. Det bør derfor være fast praksis at kontrollutvalget får seg forelagt de økonomirapporter som blir lagt fram for kommunestyret til orientering. Eventuelle kommentarer til regnskapet fra kontrollutvalget sin side blir gitt i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet om våren.

Kontrollutvalget har et lovpålagt ansvar for å utarbeide budsjettframlegg for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Utvalget er i sitt arbeid kun underlagt kommunestyret, ikke rådmannen. Forslaget kan derfor bare bli endret politisk. Rådmannen legger fram sitt forslag til saldert budsjett med heimel i kommunelova § 14 og KDR si forskrift.

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

Budsjettframlegg for 2020 og økonomiplan 2020 - 2023 er lagt ut på kommunen sin nettside.

Budsjettframlegget inneholder rådmannen sine kommentarer, kommentarer fra organisasjonen, ulike budsjettskjema, tiltaksliste, hovedoversikt og detaljbudsjett for ansvarsområda. Budsjett og økonomiplan blir endelig vedtatt av kommunestyret.

Forslaget til budsjett og økonomiplan vil bli presentert i møtet.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Sauda kontrollutvalg tar rådmannen sitt forslag til budsjett for 2020 og økonomiplan 2020 - 2023 til orientering.

Aksdal, 14.11.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	21.11.19	23/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

Saksvedlegg:

- 27. Statusrapport pr. november 2019
- 28. Kst. vedtak 09.10.19, sak 56/19 – valg av kontrollutvalg for perioden 2019 - 2023
- 28. Taushetserklæringsskjema (blir signert i møtet)
- 29. Innkalling til representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 13.12.19
- 30. Konferanse 2020 for kontrollutvalgene – Sandnes 09.01.20
- 31. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 29. – 30. januar 2020
- 32. Ønsker åpenhet og innsyn i kommunenes arbeid – Kommunal Rapport 28.10.19

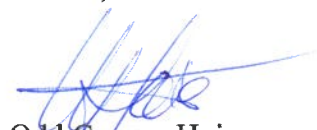
Saksorientering:

Sakene blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene 27 – 32 blir tatt til orientering.

Aksdal, 14.11.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Kontrollutvalget - statusoversikt pr. november 2019

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Risiko- og vesentlighetsvurderinger	21.11.19	140 timer	Prosjektplan er ferdig	Våren 2020	
Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	21.11.19		Prosjektplan er ferdig	Høsten 2020	
Selskapskontroller					
Andre saker					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Kvalitet på opplæringa i skulen	12.11.18	06.05.19	19.06.19	Mai 2020	250 timer
Selskapskontroller					
Andre saker					

Avslutta prosjekter

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av KST	Fulgt opp KU/KST	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	16.11.15	25.04.16	22.06.16		
Plan for selskapskontroll 2016-2020	16.11.15	25.04.16	22.06.16		
Kvalitet/effektivitet i pleie og omsorg	13.11.17	07.05.18	19.09.18	06.05.19/ 19.06.19	Avsluttet
Økonomistyring	14.11.16	15.05.17	21.06.17	12.11.18/ 12.12.18	Avsluttet
Internkontroll	23.02.15	07.09.15	10.02.16	12.09.16/ 19.10.16	Avsluttet
Teknisk eining	05.05.14	23.02.15	22.04.15	01.02.16	Avsluttet
Selskapskontroller					

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
056/2019	Kommunestyret	PS	09.10.2019

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Solfrid Løvbrekke Handeland	K1 - 033	19/526

Valg av kontrollutvalg for perioden 2019-2023

Forslag til vedtak:

Forslag til medlemmer til Kontrollutvalget legges fram direkte i konstituerende møte.

Kommunestyret - 056/2019

KOM - behandling:

Siv Hege Lund, A fremmet følgende fellesforslag (avtalevalg) på vegne av SP, A, H, SV, KrF

Sauda kommunestyre velger følgende medlemmer til kontrollutvalet:

1. Odd Magne Lønseth Ap, leiar
2. Øyvind Djuv H, nestleiar
3. Laura Seltveit Ap
4. Ola Magnar Birkeland Sp
5. Lillian Nordengen Sp

Varamedlemmer:

1. Lisa Stornes SV
2. Egil Bakke Ap
3. Katrine Skorpe Nærheim H
4. Jon Landbrigt Grindheim Sp

Siv Hege Lund, A

KOM - vedtak:

Siv Hege Lund, A fremmet følgende fellesforslag (avtalevalg) på vegne av SP, A, H, SV, KrF

Sauda kommunestyre velger følgende medlemmer til kontrollutvalet:

TAUSHETSERKLÆRING

§ 13 Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:

- 1) noens personlige forhold, eller*
- 2) tekniske innretninger og fremgangsmåter, samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.*

Som personlige forhold regnes ikke fødested, fødselsdato og personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted, med mindre slike opplysninger røper et klientforhold eller andre forhold som må anses som personlige. Kongen kan ellers gi nærmere forskrifter om hvilke opplysninger som skal reknes som personlige, om hvilke organer som kan gi privatpersoner opplysninger som nevnt i punktumet foran og opplysninger om den enkeltes personlige status for øvrig, samt om vilkårene for å gi slike opplysninger.

Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet. Han kan heller ikke utnytte opplysninger som nevnt i denne paragraf i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre.

§ 209 Brudd på taushetsplikt

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som røper opplysning som han har taushetsplikt om i henhold til lovbestemmelse eller forskrift, eller utnytter en slik opplysning med forsett om å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning.

Første ledd gjelder tilsvarende ved brudd på taushetsplikt som følger av gyldig instruks for tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ.

For den som arbeider eller utfører tjeneste for et statlig eller kommunalt organ, rammer første og annet ledd også brudd på taushetsplikt etter at tjenesten eller arbeidet er avsluttet.

Grovt uaktsom overtredelse straffes på samme måte.

Medvirkning er ikke straffbar.

§ 210. Grovt brudd på taushetsplikt

Grovt brudd på taushetsplikt straffes med fengsel inntil 3 år. Ved avgjørelsen av om taushetsbruddet er grovt skal det særlig legges vekt på om gjerningspersonen har hatt forsett om uberettiget vinning og om handlingen har ført til tap eller fare for tap for noen.

Som medlem/varamedlem av kontrollutvalget i **Sauda kommune** erklærer jeg med dette på ære og samvittighet at jeg skal beholde taushet omkring alle opplysninger som har taushetsplikt etter forvaltningsloven som jeg kommer over i mitt arbeid knyttet til vervet i kontrollutvalget.

Jeg er gjort kjent med at forvaltningsloven 13 har bestemmelser om taushetsplikt. Videre er jeg gjort kjent med at straffeloven har bestemmelser (§ 209 og 210) om straff for brudd på taushetsplikten.

Sauda, _____

Innkalling til møte i representantskapet for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: Fredag 13.desember 2019

STED: Hemmingstad kultursenter, Spannavegen 135, 5514 Haugesund

TID: 09.00-10.00

Sakliste:

- Sak 04/19: Valg av møteleder
- Sak 05/19: Godkjennelse av innkalling og dagsorden
- Sak 06/19: Behandling av budsjett 2020
- Sak 07/19: Valg av styre med leder og nestleder
- Sak 08/19: Konstituering av regionråd, valg av leder, nestleder og arbeidsutvalg
- Sak 09/19: Valg av revisor

Saksdokumentene til budsjett ettersendes etter at styret har behandlet saken. En ettersender også forslag fra Valgkomiteen knyttet til nytt styre.

Ole Bernt Thorbjørnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
adm.dir.

FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND

Konferanse 2020 for kontrollutvalgene

Quality Hotel Residence, Sandnes

9. januar 2020

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 13.11.19
Journalført: 19/4/7/4ha/ogh
Arkivkode: 033

Tema for årets konferanse er **KONTROLLUTVALGENES ROLLE OG OPPGAVER.**

PROGRAM

- 10:00 **Velkommen**
Einar Roald Endresen – leder av arbeidsutvalget i forumet
- 10:05 **Hjelp – jeg er valgt inn i kontrollutvalget!**
Bjørn Bråthen, seniorrådgiver, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)
- 10:45 Pause
- 11:00 **Forvaltningsrevisjon – erfaringer fra revisor**
Christian Jerejian Friestad, leder forvaltningsrevisjon, Advokat, Rogaland Revisjon IKS
- 11:45 **Årsmøte** – Forum for kontrollutvalg i Rogaland
- 12:00 **Lunsj**
- 13:00 **Styring og kontroll i kommunal sektor**
Bjørn Bråthen, NKRF
- 13:45 Pause
- 14:00 **Kontrollutvalgets oppgaver –**
regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
Bjørn Bråthen, NKRF
- 14:30 Pause
- 14:45 **Korrupsjon og økonomiske misligheter**
Einar Roald Endresen, politioverbetjent og avsnittsleder, FEE -Seksjon for økonomisk kriminalitet - nord, Sør-Vest politidistrikt
- 15:15 **Avslutning**

Pris **kr 950.-** pr. person

Påmelding innen **18. desember** ved å sende e-post til mette.jensen.moen@rogfk.no med navn, verv/funksjon, kommune/firma og mailadresse. Kontrollutvalgsmedlemmer som oppgir epostadresse, vil få årsmøtesakene tilsendt via e-post før konferansen.

VELKOMMEN!

For forum for kontrollutvalg i Rogaland
Kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat,
Rogaland fylkeskommune

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2020

[Tilbake til kursoversikten](#)

Nøkkelfinfo

Fra/til	29.1–30.1
Påmeldingsfrist	12.12
Pris	Kr 6 900 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 300 eks. mva.) Kr 5 250 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 650 eks. mva.) Kr 1 114 eks. mva. for overnatting m/frokost fra 28. til 29. januar 2020 Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.
Sted	The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Varighet	29.1.: 10.00 - 17.00 30.1.: 09.00 - 13.00

Vi har gleden av å invitere til NKRFs årlige Kontrollutvalgskonferanse 29. - 30. januar 2020, som vanlig på Gardermoen. Vi benytter **The Qube**, som ligger i tilknytning til hotellene [Clarion Hotel & Congress Oslo Airport](#) og [Comfort Hotel RunWay](#).

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. I 2019 samlet konferansen rundt 650 deltakere. Deltakerrekorden er fra 2016 med ca. 800 deltakere.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, rådmenn og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Til [påmeldingsskjema >>](#)

Program | #ku20nkrf

[Åpne/last ned programmet i pdf-versjon >>](#)

PLENUM

Onsdag 29. januar 2020:

09.00: Registrering og enkel servering

10.00: Velkommen

- Konferansier **Anne Grosvold** og daglig leder **Rune Tokle**, NKRF

Anne Grosvold (foto: Trine Hisdal)

10.10: Åpning

- Kommunal- og moderniseringsminister **Monica Mæland** (H)

Monica Mæland (foto: Hans Jørgen Brun)

10.40: Demokratiets kår

- **Øystein Djupedal**, tidl. politiker, fylkesmann, "Arendalsuke-general" m.m. , nå regiondirektør i Husbanken sør

11.20: Pause

11.40: Hat og trusler mot folkevalgte?

- **Carina Riborg Holter**, Senior Research Executive i Ipsos

På oppdrag fra KS har Ipsos kartlagt omfanget av hatefulle ytringer og trusler blant folkevalgte politikere i Norge.

11.50: Hets av politikere – en trussel mot demokratiet?

Anne Grosvold i samtale med:

- **Carina Riborg Holter**
- **Ole Ueland** (H), gruppeleder i Rogaland fylkesting og tidl. ordfører i Sola kommune
- **Kamzy Gunaratnam** (A), varaordfører i Oslo kommune

12.20: Lunsj

13.20: Hvordan jobbe i et kontrollutvalg?

- **Bård Hoksrud** (Frp), leder av kontrollutvalget i Bamble kommune

14.00: Pause

14.20: Rent drikkevann – hva gikk galt?

- **Bård Espelid** (Askøylisten), tidligere varaordfører, nå kommunestyrerepresentant, i Askøy kommune

14.45 Rent drikkevann – en selvfølge?

- **Kjetil Furuberg**, avdelingsleder vanntjenester i Norsk Vann

15.10 Rent drikkevann – et felles ansvar

Anne Grosvold i samtale med:

- Innlederne m.fl. (kommer)

15:50: Pause

16.10 - 17.00: Bærekraft i et revisjonsperspektiv

- Riksrevisor **Per-Kristian Foss**

19.30: Middag

Torsdag 30. januar 2020:

09:00: Bærekraft - hva er det?

- **Carlo Aall**, professor og leder for Norsk senter for bærekraftig klimatilpassing ved Vestlandsforskning

09.30: Bærekraftmålene – hva må til lokalt og sentralt?

Anne Grosvold i samtale med:

- **Carlo Aall**
- **Tina Bru** (H), andre nestleder i Stortingets energi- og miljøkomite
- M.fl. (kommer)

10.00: Pause

10.20: Gode bestillinger og gode analyser – kontrollutvalgets muligheter

Anne Grosvold i samtale med:

- **Beate Marie Dahl Eide** (Sp), ordfører i Seljord kommune
- **Torbjørn Berglann**, daglig leder i Konsek Trøndelag IKS
- **May Britt Lagesen** (A), leder av kontrollutvalget i Steinkjer kommune og medlem av fylkestinget i Trøndelag

11.00: Pause

11.20: Personvern – hva gjør vi i kommunene?

- **Anette Engum**, personvernombud i Bærum kommune

12.00: Pause

12.20: Bompengeselskapenes pengebruk

- **Peter Svaar**, journalist i Nrk

13.00: Lunsj

"Minikurs"

Parallelt med hovedprogrammet tilbyr vi følgende "minikurs" rettet mot nye ledere og medlemmer av

kontrollutvalg (begrenset antall plasser):

Onsdag 29. januar 2020:

14.20 - 17.00: **A. Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver**

- **Renate Borgmo** og **Bjørn Bråthen**, seniorrådgivere i NKRF

Torsdag 30. januar 2020:

09.00 - 10.00: **B. Lederrollen i kontrollutvalget**

- **Alexander Etsy Jensen**, rådgiver i VETAKS og tidl. leder av kontrollutvalget og tidl. medlem av kommunestyret i Vennesla kommune

11.20 - 13.00: **C. De sentrale momentene for å forstå det kommunale regnskapet**

- **Ann Katharine Gardner** og **Knut Tanem**, regnskapsrevisorer i Revisjon Midt-Norge SA

Vi tar forbehold om endringer. Sist oppdatert: 11. november.

Etterutdanning:

- 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Påmeldingsskjema

Selskap/enhet

Fakturaadresse

Postnummer

Poststed

Ressursnr. e.l. (som ref. på faktura)

☐ Er medlem i NKRF

Epost, kopimottaker

Deltakere

Deltaker #1

Fornavn

Etternavn

Epost

Mobil

Fødselsår

Ønsker åpenhet og innsyn i kommunens arbeid

ÅPENHET. Å være folkevalgt eller kommunalt ansatt kan innebære kontakt med media. Alle landets kommuner mottar nå en åpenhetsplakat fra Pressens offentlighetsutvalg.

Anne Rodvang

Publisert i dag, kl. 7.41

- Kommunal Rapport 28/10-19

– Etter valget vil 356 kommuner få ny ledelse. De skal i fire år gjøre en svært viktig jobb for innbyggerne. Det vil bli debatt om mange saker og prioriteringer. Da er åpenhet helt avgjørende, sier leder i Pressens offentlighetsutvalg, Tron Strand, i en nyhetsmelding lagt ut på Norsk Presseforbunds hjemmesider.

Åpenhetsplakat

Pressens offentlighetsutvalg oppnevnes av styret i Presseforbundet og består av journalister og redaktører fra ulike redaksjoner. Utvalget jobber for å sikre og forsterke retten til innsyn og tilgangen til informasjon.

Pressens offentlighetsutvalg har nå sendt en åpenhetsplakat til alle landets kommuner.

- Her minner vi om at åpenhet og innsyn i kommunens arbeid er både en plikt og en nødvendighet. POU inviterer kommunene til å rådføre seg med oss, om de har spørsmål om åpenhet og innsyn, sier Strand.

Ti råd

Åpenhetsplakaten består av ti råd utvalget mener kan bidra til mer åpenhet i Kommune-Norge i møte med pressen. Disse er:

1. Vær åpen

Vær tilgjengelig for intervjuer og kommentarer, gi ut mest mulig informasjon, også i «negative saker» for kommunen.

2. Tilrettelegg for åpenhet

Kommunen plikter etter Grunnloven å legge til rette for åpenhet. Gjør det enkelt å få innsyn og å følge møter i folkevalgte organ. Ikke lukk flere saker enn nødvendig, husk at man må ha lovhjemmel for å lukke møter.

3. Skap engasjement

Åpenhet skaper engasjerte borgere og bedre avgjørelser. Sørg for at alle politikere og ansatte i kommunen er godt kjent med kommunelovens regler om møteoffentlighet og offentlighetslovens bestemmelser om dokumentoffentlighet, og at de forstår verdien av åpenhet.

4. Likebehandle mediene

Sørg for at alle medier får lik tilgang til dokumenter og informasjon.

5. Tilrettelegg for ytringsfrihet

Offentlig ansatte har mye kunnskap om sine fagområder. Gi klart uttrykk for at du ønsker og forventer at ansatte deler av denne og deltar i den offentlige debatten, også der dette innebærer kritikk av kommunen.

6. Tilrettelegge for varsling

Sikre deg at dere har gode rutiner for varsling, både skriftlig og i praksis. Gjør det klart at du forventer at ansatte sier ifra om mulige kritikkverdige forhold i din kommune. Vær tydelig på at varsling er et virkemiddel for at samfunnet skal bli kjent med vesentlig informasjon, og at kritikk og varsling ikke skal føre til negative sanksjoner.

7. Ha god og synlig dokumentasjon

Forsikre deg om at kommunen journalfører alle dokumenter raskt og senest innen tre virkedager. Sørg for systemer som gjør at all arkivverdig e-post, SMS, kommunikasjon på sosiale medier og andre plattformer utenfor kommunes ordinære saksbehandlingssystem, registreres og arkiveres.

8. Svar raskt

Sørg for at innsynskrav som hovedregel behandles samme dag og senest innen tre virkedager, og at klager over avslag avgjøres raskt. Det er viktig at innsyn gis når saken er aktuell.

9. Unngå ulovlig hemmelighold

Utrygghet om jussen kan føre til at kommunen hemmeligholder mer enn det er hjemmel for i loven. Sørg for jevnlig kursing og veiledning i offentlighetsloven. Unngå at den som skal vurdere innsyn har egeninteresser i at dokumentet unntas fra offentlighet.

10. Kontakt pressens offentlighetsutvalg

Pressens offentlighetsutvalg hjelper deg gjerne hvis du står fast.